

גמ' א מ"י פ"ב מה' א
אבות הל"ז ופ"ח
מה' גרסי' הל' כב כג
עשו מן מלאך פ"ב ורמז
טושי"ע י"ד ס' ל"ד פ"י
ח וטושי"ע א"ע ס' ט'
ב ב מ"י פ"ו מה' ג'
תרומות הל"ג ופ"ח
הל' ז'
בא ג טושי"ע א"ע ט'
הג"ה:
כב ד ה מ"י פ"ב מה' ג'
אפוקי ביאה הל"ז
סגמ לאוין ז':

תוספות ר"ד

לכהו אינה אוכלת בתרומה
דקנין כספו מגור בעינן
מסר האב לרשות הבעל
ה"ה ברשות הבעל הלכו
שלוחי האב עם שלוחי
הבעל ה"ה ברשות האב.
מסר שלוחי האב לשלוחי
הבעל ה"ה ברשות הבעל:
מאי לעולם לאפוקי
ממשנה ראשונה. דקנין
כפ' א"ע"פ נותנים לבתולה
י"ב חודש ולא למנה ל'
יום משתבעה הבעל
להנשא לפנס א"ע.
הגיע זמן ולא נשאו
אוכלות משלו ואוכלות
בתרומה י"ב וקנין התם
זו משנה ראשונה. אבל
ביד שלאחריהם אמרו
וכו' קמ"ל לעולם. פי'
א"ע"פ דאמר ר' לאפוקי
ממשנה ראשונה לא
נכתבה לענין ממונות
שאם מוכב הבעל למנסה
חייב במזונותיה והכי
אזיל סוגיא דשמעתא
קמיתין דמכילתין והכי
תני נמי בגדלים כפ'
נערה המאורסה בוגרת. פי'
בוגרת שיצאת כבר מרשות
אביה א"ע"פ שלא נשאת
הואיל ויצאת מרשות
האב הבעל מפר נדריה
וששתתה י"ב חודש ר"א
אומר הואיל ובעלה חייב
במזונותיה יפר ותיבא
אין הבעל מיפר עד
שחכנס לרשותו ודומא
כחמסיה א"י להפר עד
שחכנס לרשותו ודומא
התרומה ולא אכלה עד
שחכנס לחופה והאי
דקאמר הכא לאפוקי הכי
פירושו איצטריך לעולם
היא ברשות אב לאפוקי
ממשנה ראשונה דעבדי לה
כאשנו לכל דבר אפילו
לתרומה וכ"ש למציאתה
ולמעשה ידיה ולירושתה
להכי תנן לעולם לומר
לך שאינו זכאי במציאתה
ובמעשה ידיה ובהפרת
נדריה ואינו יורשה א"ע"פ
שחייב במזונותיה: מסר
האב וכו' א"ר מסירתה
לכל חוץ לתרומה פי'
לכל דבר לירושה ולטמא
לה ולזכות במציאתה
ובמעשה ידיה דמסירה
לשלוחים במקום חופה
קיבא חוץ מאכלית
תרומה דטעמיה דידיה
משום ספקן כדלקמן
ואיכא למיחש שמא ימצאו
בה מומין ונמצא נשואיה
וקדושה טעות ורב אבי
אמרן אפילו לתרומה
קסבר אדאמי רבנן
אורסה בת ישראל לא
תאכל בתרומה שמא ימזוג
לה כוס בבית (חמיה)
[אביה] ותשקה לאתיה
ולאחיותיה כיון שפטר זה ליכא למיחש למוינת כוס. ושמאל אמר לירושתה פי' שאם מתה בדרך הוא יורשה מעכשיו וא"ע"ג דאמר מר אשנו ארוסה מתה אינה יורשה והכא כיון דמסרה אחותיה אחלי גביה מחמת קיבור נשואין. אבל לתרומה ולהפר נדריה לא מהני מסירה בלא חופה כחופה. ר"י ור"ח דאמרי תרומה לכל אף לתרומה: מיתבי הלך (הבעל) [האב] עם שלוחי הבעל או שהיה לה חצי בדרך ונכנסה עמו סתמא ללין (היו) א"ע"פ שכתובתה בבית בעלה מתה אביה מסר האב לשלוחי הבעל או שהיה לו חצר בדרך ונכנסה עמו סתמא לרשות נשואין: א"ע"פ שכתובתה בבית אביה מתה בעלה יורשה בוד' לירושתה אבל לתרומה אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה תרומה פי' שאין אשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה:

לאפוקי ממשנה ראשונה. א"ע"ג דתנן בהדיא צ"פ א"ע"פ (לקמן דף טו.) זו משנה ראשונה צ"ד של אחריהם אמרו כו' כן דרך התנאים להשמיענו בקולר א"ע"ג דכך השמיענו במקום אחר וכה"ג איכא צריש צרכות (דף טז.)^(ג.): **רב** אסי אמר אף לתרומה. פי' בקונטרס דקסבר רב אסי דטעמא דלין ארוסה בת ישראל למה כוס וכיון שמסרה תו ליכא למיחש וקשה לר"י דאפ"י עולא דמפרש טעמא דמשה ראשונה שמא ימזוג לה כוס למשנה אחרונה מודה דטעמא משום סימפון וע"כ רב אסי איירי לפי משנה אחרונה דלמחמת' קאי ומפקה מחמי' ממשנה ראשונה מדקמתי לעולם ועוד דליחמת' מציימת' דלקמן ולא משני היא כמשנה אחרונה ונראה לר"י דטעמא דרב אסי משום סימפון ומשמסרה תו ליכא למיחש דמסתמא דקדי לה וקשה דרב אסי חייש לסימפון בהגעת זמן טפי ממסר האב לשלוחי הבעל וצ"פ א"ע"פ (לקמן דף טז.) אמרי' איכא דקאמר ממי' צניייהו צין למאן דאמר משום סימפון צין צניייהו משום שמא תשקה איכא למיחש וצ"פ א"ע"פ דודאי צבולא דבמשנה אחרונה דחיישין לסימפון בהגעת זמן כל שכן צמסר דלמחמת' התם אלל הכא רב אסי ומנייתין דחקייה דקמתי רבי אבי צבולא דבעל דמשמע לגמרי אפילו לתרומה ועוד אורי' דמזינו לפרש דליכא צניייהו למאן דאמר סימפון ליכא דצמסר לא חיישין לסימפון ולמאן דאמר שמא ימזוג איכא דחיישין שמא תשקה לשלוחי הבעל ובקונטרס לא פירש התם קט"ז: **ישמואל** אמר לירושתה. לא אחא לאפוקי הפרת נדרים דהא תנא דצי רבי ישמעאל צמסון דהויה צרשות הבעל להפרת נדריה ויתנה מרשות האב ונראה דהוא הדין מיטמא לה כיון דאפקה רחמנא ממקילה לחנך דמהתם יליף לכל מילי אלל למעוטי תרומה אתי וירושתה נקט לצבותא דלא מיעבדא ליטמא לה ולהפרת נדריה דהויה מסירה כחופה אלל אפילו לירושה דהוה ס"ד כיון דירושת הבעל תקנתא דרבנן היא הכא צמסר לא תקון אי נמי ס"ד דלין האב מזכה לבתו עד שתכנס לחופה אפ"י יורשה אי נמי אף כתובה דריש לקיש אחא למעוטי וריש לקיש נמי לא מיעבדא קאמר ולא אחא למעוטי אלל תרומה אי נמי

ממעט נמי ירושתה מטעמא דפרישית: **תיובתא** דבול'הו. לאו דווקא דכולהו אלל להנהו דלמרי אף לתרומה וכענין זה מצינו צ"ש נוחלין (צ"ג דף קטז): גצי מחלק נכסיו על פיו תיובתא דכולהו א"ע"ג דלא הוה תיובתא אלל לחד:

היינו בתולה ורא בעוה. וא"ת אימא ולא נשואה שנכנסה לחופה ונבעלה שלא דכררה דאכתי בתולה היא כדלמיתין צ"פ"ק

דקדושין (דף טו.) צאו עליה עשרה ועדיין היא בתולה כולן צסקילה ויש לומר דהא אמר התם דבעל עושה אותה בעולה שלא דכררה: ואימא

לרשות הבעל לנשואין. כלומר שתכנס לחופה לשם נשואין שתהא מסורה לרשות הבעל: **מסרו שלוחי האב** שהיה האב משלחה לו ע"י שלוחיו ופגעו בשלוחי הבעל ומסרוה להם: **גמ' ממשנה ראשונה.** צפרק א"ע"פ): **הגיע זמן.** שנים עשר חדש לבתולה

משתצעה הבעל להכין עצמה לנשואין ולא למנה שלשים יום: **ולא נישאו.** כגון שעכב החתן או אונס שלו: **ואולנות בתרומה.** אס בת ישראל מאורסת לכהן היא: **מסירתה לכל.** ליורשה וליטמא לה ולמעשה ידיה ולכל דבר איש צאשה קיימא מסירת שלוחים צמקוס חופה: **חוז מאכילת תרומה.** דטעמא דידה משום סימפון כדלקמן צפרק א"ע"פ (דף טו.): ואכתי איכא למיחש להכי שמא וינאלו זה מומין והיו קדושה ונישואיה טעות: **ורב אסי אמר אף לתרומה.** קסבר הוה דלמור רבנן ארוסה לא תאכל בתרומה משום שמא ימזוג לה כוס צבית צביה ותשקה לאתיה ולאחיותיה [שם] והשתא דלין אחיה ואחיותיה אללה שרי: **לעולם היא צרשות האב.** ואוקימנא דהאי לעולם משום אכילת תרומה נקט לה וקמתי עד שתכנס לחופה: **אמר להו רב.** לתלמידיו וצנו: לא פינוו צפר איפכא. לא תשיבו צבית המדרש ממשנה הנהפכת לשני דנדיס שיוכל המתוך לתוך משעמה אחר דצרי: **שמואל אמר לירושתה.** הוה דמניהו מסירה שאס מתה דרך צבל יורש נדונייתה דא"ע"ג דאמר מר (לקמן דף טז.) אשתו ארוסה מתה אינו יורשה הכא כיון דמסרה אחולי אחיל אב מהשתא מחמת קירוב נישואין אלל לתרומה ולהפרת נדריה שלא צבולתה ולמציאתה דאינה אלל משום צביה ואכתי ליכא למיחש להכי לא מניהו מסירה כי חופה: **לכתובתה.** הוה דמניהו מסירה. והשתא קא צבי ה"ס למילתיה: **מאי היא דאס מתה ייט.** צבל את הנדוויא שפקק לה האב: **לומר כתובתה מאחר מנה.** לשויה אלמנה מן הנשואין שלא תיקנו לה חכמים אלל מנה מן הכונסה אחרי כן: **הלך האב כו'. אין מסירתו מסירה: ונכנסה עמו.** עס צבלה ללון כשאר לניה דרך צבלת ולא לשם נשואין: **שכתובתה.** מתלעלין שייחד צביה לנדונייתה: **צמה דברים אמורים.** שנסירתה לשלוחים הוו נשואין: **לירושה.** להא מילתא לחודא הוה דהויה נשואין: **סיוסא דכולהו.** הני דפליגי אדשמואל: **הא סתמא.** אס נכנסה ושהתה עמו סתם אמרינן נשואין יניהו וו היא כניסת חופתה וא"ע"פ שלא נבעלה הוה נשואין: **סממי סממי קסני.** הא דקמתי נכנסה עמו ללון לא שפירשה ללון אני נכנסת ולא לשם נשואין והא דקמתי נכנסה עמו לנשואין לא שפירשה לנשואין אני נכנסת אלל וו שונכנסה סתם ותנא הוה דקאמר דהיכא דחצר שלה סתם כניסתה לא לנשואין הן אלל ללון והיכא דחצר שלו סתם כניסתה לשם נשואין: **הרי זו בחנק.** כנשואה ולא צסקילה כארוסה: **ואימא פרט לנשכנסה לחופה** אלל אכתי אס מיעטת כגון זו דלא תימא נערה צתולה כתיב גצי סקילה והא אכתי צתולה הואי אלל וזו שאף לחופה לא נכנסה לא מיעטה הכתוב ואכתי צית צביה קיימא ציה: **חופה.** צלא צביעה בהדיא כתיבא דלאו צסקילה היא וכי אלצטריך האי למסירה: **אינימא נשואה ממע.** שנכנסה לחופה ונבעלה:

ללון לא שפירשה ללון אני נכנסת ולא לשם נשואין והא דקמתי נכנסה עמו לנשואין לא שפירשה לנשואין אני נכנסת אלל וו שונכנסה סתם ותנא הוה דקאמר דהיכא דחצר שלה סתם כניסתה לא לנשואין הן אלל ללון והיכא דחצר שלו סתם כניסתה לשם נשואין: **הרי זו בחנק.** כנשואה ולא צסקילה כארוסה: **ואימא פרט לנשכנסה לחופה** ולא נבעלה. דייך אס מיעטת כגון זו דלא תימא נערה צתולה כתיב גצי סקילה והא אכתי צתולה הואי אלל וזו שאף לחופה לא נכנסה לא מיעטה הכתוב ואכתי צית צביה קיימא ציה: **חופה.** צלא צביעה בהדיא כתיבא דלאו צסקילה היא וכי אלצטריך האי למסירה: **אינימא נשואה ממע.** שנכנסה לחופה ונבעלה:

הכי כיון דמסרה אחותיה אחלי גביה מחמת קיבור נשואין. אבל לתרומה ולהפר נדריה לא מהני מסירה בלא חופה כחופה. ר"י ור"ח דאמרי תרומה לכל אף לתרומה: מיתבי הלך (הבעל) [האב] עם שלוחי הבעל או שהיה לה חצי בדרך ונכנסה עמו סתמא לרשות נשואין: א"ע"פ שכתובתה בבית אביה מתה בעלה יורשה בוד' לירושתה אבל לתרומה אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה:

א) לעיל ב. לקמן
ג) ונדרים עג.
ד) וקדושין מו. כתיבת
ה) א (תוספתא פ"ד).
ו) לקמן מו. וקדושין י.
ז) וקדושין טו. צבייתא
ח) ע"ש צפרש"י דלחך קרא
ט) ופ"י ז' א) וקדושין י.
י) וקדושין י.
יא) וקדושין י.
יב) וקדושין י.
יג) וקדושין י.
יד) וקדושין י.
יז) וקדושין י.
יח) וקדושין י.
יט) וקדושין י.
כ) וקדושין י.
כא) וקדושין י.
כב) וקדושין י.
כג) וקדושין י.

תורה אור השלם

1. והוציאו את הנער אל פתח בית אביה וקבלתה אשתי עידיה באבנים ומתה פי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה ובערת דריע מן פתח: דברים כב כא
2. פי ידקה נער בתולה מארשה לאיש וקצאה איש בעיר וקובץ עמה: דברים כב כג

מוסף רש"י

הגיע זמן ולא נישאו. לקמן צפרק א"ע"פ מן ומנין (למולה שנים עשר חדש משתצעה הבעל והיה על הנשואין לפרנס עצמה בתשעין, לפרנס קניייהו צנע"ו. ולא למנה שלשים יום. הגיע זמן ולא נישאו לחופה. לקמן צפרק א"ע"פ שכתב הבעל (לעיל ב.) אוכלות משלו. שבעל חייב במזונות אשתו מחמת צ"ד. ואוכלות בתרומה. אס כהן הוא והיא בת ישראל, שהסין מאכלי את אשתו תרומה, כדליף (לקמן טו.) מוכס כי יקנה נפש (לעיל ב.) שמעשה שקדושה אוכלת בתרומה מן המורה ורבנן גור עד השתא (לקמן טו.) לא תזילו יתר איפכא. דכ שאני (קדושין טו.) לזנות בית אביה. צפרש"י מוליך ש רע כתיב, והתם נמי סקילה כתיבא (שנהדרין טו.) נערה ולא בוגרת. נערה משתציה שמי עברות עד שצרכה שמור על הלבו ולין צן עברות ונצרות אלל ששה חדשים בלבד (שם). בתולה ולא בעולה. שבעולה צמק כשאר אשת איש (קדושין טו.)